

Lännen kaivosmiestliittoon kuuluva kaivosmies syyttää kolmeatoista Salmon „kansalaista” pelottelusta ja väkivallanteosta.

NELSON, B. C., lokak. 18 p. — Viime keskiviikkona alkoi täällä oikeusjuttu, jonka kehitystä Canadian järjestyneet työläiset tulevat seuraamaan suurella mielenkiinnolla, ja oikeuden päätöksellä tulee olemaan sängen suuri merkitys järjestyneille työväestölle. Se tulee osoittamaan saavatko „kansalaiset” s.t.s. parempaan kansallisuuteen kuuluvat ihmiset „hallitusti” häirittyä lakkolaiten lakkoajavirtoja, vai ei. Se ottaa asettavaksi tuomarit lakkolaitet pöytäkirjassaan „puhe-
toista brittiläistä oikeutta ja kaapassan.”

Lännen Kaivosmiesten Liittoon kuuluva Clarence McCormick on nimittäm haastanut kolmeatoista Salmon asukasta oikeuteen pelottelusta ja pahoinpitelystä hänen ollessaan kalavartirossa. Nämä kolmeatoista miestä, niiden joukossa useita sängen huomattua asemassa olevia miehiä, viime keuhien kalen aikana

Mikä aiheutti Volturnon palon

Huhut kertovat, että kilpailevat höyrylaivayhtiöt muodostivat salaliiton vahingoittamaan Uranium-linjaa. Tiedonanto kuitenkin saattaa olla katkava virhe, keskittyä törkeän huolimattomuuden peittämiseksi.

LIVERPOOL, Englanti, lokak. 18 p. — Aina siitä asti kun ensin sanomat linjalaija Volturnon palon keski-Atamilla viime viikon lopulla saapuvat, on ollut liikkeellä huhuja, että lähivälillä tuho oli odotettavissa suunnitella. Huhuille ei ole kyllä saatu pätevää vahvistusta, mutta useilla tailla pidetään varsin mahdollisena, että kilpailevat höyrylaivayhtiöt saattavat olla tuon salaliiton takana ja Uranium-linjaa (jota kontrolloi Canadian Northern rautatieyhtiö) virkailijat kuuluvat olvan samaa mieltä, koska saksalaiset ja hollantilaiset linjat ovat ennenkin monesti yrittäneet vieti Uranium-linjalla hollantilaisien ja saksalaisen matkustuskilpailun.

Se porttolain ”hävittäminen” Montrealissa.

Vironamatet uhkaavat laittaa prostituution ”kävelämään”. — Talojen omistajat, jotka kutsuvat ”haureksittaisilla huoneilla vuokraamisia myös uhkaavat ajaa entiset vuokraajat ulos.

MONTREAL, Que., lokak. 18 p. — Montrealin poliisipäällikkö Campen on alkanut ”ristiretkellä” hävittääkseen kaupungista porttolait. Noin kolmekymmenelle talon-omistajalle on jo ilmoitettu, että heidän vuokraajiaan on tuomittu sakkoihin haureksittaisilla huoneilla pidettävistä, joten omistajien velvollisuutena kuulut nyt olevan tarkasti varoita, että vuokraajat eivät sinä harjoiteta suopuikampaa; muussa tapauksessa omistajat, ainakin vähem-

omistajat on vastuunallinen, jolla sallii kättäyttävän rakennustaan epäsiivellisiin tarkoituksiin. Poliisipäällikkö aikoo muodostaa raivauskseen ”erikoiseksii” ja ei ole antanut sanomalehtien kertotille kysymyksiäsovelien talonomistajien nimiä. Kuitenkin tiedetään, että Charlotte Lamen, St. Justin kadun sekä Carreux ja St. Lawrence katujen varrella sijaitsevia taloja on poistettu merkintä.

Eriis ”huomauttu” Montrealin kansalaisten, joka omistaa useita taloja St. Lawrence bulevardin varrella, vastasi poliisipäällikköön, asasta-asianajajansa kautta, että hän ei ole (muka) tiennyt mitään minaisia vuokraalasia hällä on ja lupasi ajaa vuokraajia pois talostaan kolmen päivän kuluessa. Paljon on muitakin vastauksia saapunut, mutta yksiäkin ei ole tiennyt ”kerrassaan mitään” sellaisia vuokraajista. Näiden ”tietämättömyyden” joukossa on sellaisiakin, jotka perivät taloista vuokraa yli sata ja viiskymmentä dollaria viikossa, kun on tullut todistetuksi oikeuskulutusluseissa kun talojen vuokraajia ja asukkaita on syytetty sekä tuomittu ammattihallureiden harjoittamisesta. Ja juuri vuokrausmonen korkeutta on oikeus pitänyt useasti mitä ras-
kaavimpina todistuksena vastajien syyllisyydestä, selittäen, että niinkin huonoista taloista kuin monet Charlotte Lamen ym. varrella sijaitsevat rakennukset ovat ei missään tapauksessa voida maksaa sentään niin korkeaa vuokraa jos tulot eivät ole riittäviä? Mutta eihän omistajat tarvitse tietää mitään noista laokista muulloin kuin vuokra perieissä.

Työkansan uutistointon hoitaja kuollut

Frank Salonen, Cobaltissa olevan Työkansan uutistointon hoitaja on kuollut kuumeeeseen.

Viime lauantaina saime Kaarlo Piusita ja M. H. Piiraiselta kunnallakin sähkösanoman, että Cobaltin uutistointon hoitaja Frank Salonen kuoli kuumeeeseen Haileyburgin sairaalassa. Toisessa sähkösanomassa kuoleman sanotaan tapahtuneen perantailtuna ja toisessa lauantai-
aamuna.

LAKIMIES KERTOO KOKEMUKSISTAAN KINGSTONIN KURITUSHUONEESSA.

Sanoo vankilan päälliköiden käytätyneen raakamaisesti.

GORDON, Ont., lokak. 16 p. — Kingston Russell, toronolainen lakimies, joka ”palveli” Kingstonin vankilassa kaksikymmentä kuukautta, kuvaili tutkijalaitaan kuulustelussa ensin Kingstonin vankilajoja järjestyttävistä. Toistakseen Russell keskelti kysyjä oloja ja hänen kertomuksensa oli täysin johdonmukainen, vaikka ei kaikissa kohdissa kylliksi alkuperäinen tytyttävään kuulustelijan vaattomus. Hän antoi muististaan pitkin luettelon vankien nimistä ja numeroista vakuttuen komissioreille, että hänen mainitsemansa henkilöt voivat ei ainoastaan vahvistaa hänen kertomuksensa, vaan suoraan todistaa, että vankilassa tehtiin mitä kamalinia rikoksia.

Russell sivumennen syytti vankilan lääkärei Phalenia huolimattomasta tehtävissään suorituskesta. Vankien kohtelusta yleensä antoi Russell pitkin ja osaksi seikkaperäisen kertomuksen. Hän kertoi mm. eräistä nuoresta pahantekijästä; hänen oli lähetetty Bellefillel, Ont., eräs poliisimies, joka ei tiennyt mitään pojalle tekisi ja päätti lähettää hänet sitten Kingstoniin ”oppimaan ammattia.” Poika oli tuken kolmentoista vana, selitti Russell, että lainkaan ”vazallien” näköinen, mutta siitä huolimatta hänet pantiin kahden pautteen pahantekijän keskelle kivimurtoille.

Komissioni jatkaa ”tutkimuksiaan.”

nykyaikain kaivoslain nojalla tulevat kaivostyöt tarkastajien kulkeman useita kaivantoja Colorado valtiosta, koska kaivosten omistajat eivät ole ottaneet kaivomissaan käytäntöön lain määräämiä uudistuksia.

Tämä laki määrää, että kaivoyhtiöt eivät saa pitää palveluksessaan sellaisia kaivosten tarkastajia, päällysmiehiä ja apulaisia, joilla ei ole kaivostointon antamaa todistusta. Laki määrää miten on varustettava seiniä kaivomissa olevien varustusten paikallisten eteen; määrää tulipalopäällikköjen pitää olla kaivomissa, että kaivomissa täytyy olla riittävä tukilaitteet ja kylliksi suojauskoppoja; ja poliisien varoitusmonen kaasu-
sien kaivoksissa ja ottamaan käytäntöön automaattisesti käyspyrättä estämään ihmisen ja kaarejen pääsemään valloilleen ja puto-

Läheisempi yhteistoiminta ammattiuoniden välillä

Suurbritannian kaivosmiesten järjestö kannattaa yhteistä toimintaa sadaksena työntäjät hyväksymään työläisten vaatimuksia.

LONDON, lokak. 18 p. — Kaivosmiesten liiton Scarboroughin konventiosissa hyväksymää päätöstä, joka järjestö velvoittaa toimeenpanemaan komitean lähestymään toisten suuren ammattiuonien toimeenpanemista komiteoita tarkoituksella saada läheisempi yhteistoiminta aikaan eri uonien välillä, katsotaan ammattiuonien piireissä kansainkimmaksi esitykseksi, mikä yksikään ammattiuono on koskaan tehnyt.

Vaikkakin työväestön johtomiehet Lontoossa eivät ole taipuvaisia puhumaan esityksestä nykyään, niin he eivät kuitenkaan salaa tytytyänsä kaivosmiesten päätöksen johdosta. Kulutusyöläisten Liitto on viime vuoden lakosta asti koettanut saada pienempiä mielisiä liittyä yhteistoimintaan, että toiset toisten vaatimuksia.

Rautatieiläisten järjestö ei ole tähän asti ollut halukas ryhtymään yhteistoimintaan kulutusyöläisten kanssa, mutta nykyisin ollaan varmoja, että kaivosmiesten tekemä yhteen saa heidätkin liittymään yhteen liittoon. Kulutusyöläisten järjestön virkailija sehoi tänään päätöksen johdosta: ”Kaivosmiesten esitys on ainoa vastaus, mikä työläiset voivat tehdä työntäjien esityksene yhtyä ja muodostaa \$250,000:n puolustusrahasto. Työläiset eivät voi yksikään pitää puoliaan ankarassa taistelussa ja sinä päivänä kun työläiset kuuluvat työntäjien järjestäytyen edellämättiin suuntaan, niin he liittyvät kymmenekymmenenä armeijana antamaan toinen toisiansa. Se on uuden ajan alkua.”

Kaivostyösten liitto viimeisenä kokouksipäivänä liitti viimeisenä kokouksensa yksimielisesti hyväksyttävä päätöksen, että kaikki maat, kaivokset ja rautatiet on yhteiskunnan edun tähden otettava valti-
on omaisuudeksi.

Levittäkää Työkansaa

Kaivostyösten liitto viimeisenä kokouksensa yksimielisesti hyväksyttävä päätöksen, että kaikki maat, kaivokset ja rautatiet on yhteiskunnan edun tähden otettava valti-
on omaisuudeksi.

vaalipetoksia

Chateauguayn. liberaalien ehdokas Sydney Fisher aikoo saata vaalitieturit rangastukseen valkka hänen sitte olei-
hassa oikeutta Yhtiö Comellista. — 152 äänestäjää vastaan nostetaan rikojuttu.

MONTREAL, lokak. 18 p. — Jotakin repesävaimea odotetaan tapahtuvan muutamien päivien sisällä Chateauguayn vaalien johdosta. Varmista lähteistä saantien tietojen mukaan kerrotaan ensi maanantaina nostettavan 152 äänestäjää vastaan rikojuttu ja vaaditaan äänioikeuden poistamista heiltä seitsemän vuoden ajaksi. Liberaaliin järjestön sapulapolisen keräämään todisteiden kerrotaan osottavan, että konservatiivit ovat harjoittaneet petoksia koko vaalitietun ajan. Oikeusjuttuun sekaantun kaikkiaan seitsemän konservatiivista parlamentin edustajainkin, niiden joukossa yksi Bordenin ministeristön jäsen vangituit henkilöitä päästetään vapaaksi.

Vaalipetosten ilmoittelun on herättänyt suuria kiihkeitä Chateauguayn kauntissa ja eräät vaikutusvallaiset valittajat Ormstownista ja Howickista eilen illassa kokouksessaan lähittivät yhteensä \$1,500 oikeustieturastuon. Mr. Sydney Fisher in liberaalien ehdokkaan, jota vastaan petoksia on harjoitettu, kerrotaan sanoneen: ”Minä suuttamen petosten harjoittajat rangastukseen, vaikka meidän pitäisi eitä oikeutta Englannin Privy Councilista.

Kahdeksan miestä hukunut kaivokseen

Vesi aiheutti vieremän, joka tukipakotien. — Seitsemän miestä, jotka sulkeutuvat maan nimen, antoivat merkkijä jonkun aikaa, mutta sitten hukkavatsi.

ROCKDALE, Texas, lokak. 18 p. — Toivo nimien seitsemän miehen pelastamisesta, jotka haantaantuvai Vogel & Lawrence hiikkavaikseen lähellä sitä kaupunkia eilen, lähettäin illalla kun haantaantuneet kaivosmiehet lakasivat antamasta hättemerkkejä. Kuitenkin koetaan porata aukko, jonka kautta päästäisiin yhteyteen miesten kanssa, mutta tämä työ ottaa noin pari vuorokautta. Khdeksan miestä oli kaivoksessa kun vesi kuroihiti sinne aiheuttanut vieremän, joka tukki pakotien. Yhtä saatiin hukkuneena ylös. Koko kaivos on nyt tulvillana.

Mrs. Pankhurst ei pääse Yhdysvaltoihin

NEW YORK, N. Y., lokak. 18 p. — Englannin suffragettien johtaja Mrs. Emmeline Pankhurst määrättiin karkotettavaksi Amerikasta kolmen tunnin sisällä siitä lueken kun hän saapuu New Yorkin satamaan linjalaijalla La Provencella tänään. Hänet vietään Ellis-saarelle erikoisen komitean kuulustelutehtäviin. Tämä kokeen päätti, että Mrs. Pankhurst, ollen yksi niistä suffragetteista, jotka ovat tehneet Englannissa paljo ”moraalista kehnoutta” osottavina rikoksia, ei ole oikeutettu pääsemään Yhdysvaltoihin. Mrs. Pankhurst lähetettiin takaisin Ranskaan, josta hän tuli.

Kruppin tykkitehdas Ontarioon

DETROIT, Mich., lokak. 18 p. — Täällä on liikkeellä ihmeitaivisia huhuja, että saksalainen Kruppin murrakoneyhtiö on ostanut suuren palan maata 25,000 dollarilla Ojibwayssa, Ont., lähellä sitä paikkaa, johon Yhdysvaltojen terästehras rakentanut laitoskoneita. Krupp yhtiö aikoo rakentuttaa tuolle maapalalle suuret tykkitehdas.

Rajaton määrä asiamiehiä Canadasta otetaan Työkansan Joulukorteille

Ilmoittautukaa ajoissa!

Meidän joulun ja uudenvuodenkortivarastomme on suurempi ja monipuolisempi tänä vuotena kuin koskaan ennen. Asiamiehille annetaan 20% palkkio.

TYÖKANSA, Box 516, Port Arthur, Ont.

Paikka avoinna

Toimeensa kykenevä piirustaja, vielä parempi, jos samalla olisi taitkin kirjoittaja) saa heti paikan Yläkalevan toimistuksessa. Suositukset paikkavalmuiksiin ovat lähetettävät

Työkansan johtokunnalle,
316 Bay st., Box 516, Port Arthur.

sialsinu vastustamiseksi tietämättä ollenkaan mitä sosialismin periaatteita. On niin, tällaiset puhetilaisuudet selvittelevät heille ettei sosialismissa olekaan mitään vastustamista. Mutta ei kuitenkaan näillä joulukortteilla pidetä parempaa päivästä saavutettiin köyhälistön puljuja kulemalla. Selvästi näin on meidänkin paikkakunnalla joitakin, jotka ovat täällä preerilla olleet 8 ja 9 vuotta kulematta puljuja, lukematta sanomalehtiä ja saamatta minkäänlaista kehitystä ja opetusta nykyisestä maailman kuluista, siis kokonaan eristetty siitä, mitä nykyään raajataan tulee tietää.

Meillä tulee olemaan t. k. 18 päivä osastomme onpelmusruun myyjäiset. Siis pojat joulukolla ostamaan onnien äidin onpelmia "fiikunnen lehtiä" — Kirjeenvaihtaja.

Kaivostyöläisten tilasta Keski-Ontariossa.

Tuskinpa mikään työväen on niin vaarallinen kuin kaivostyö. Hiilikavannot ovat tunnettuja joukkomurhista, kun yhdellä kertaa kaasurajajohdoksen sattuessa surmautuu kymmeniä ihmisiä, jopa sadattakin työläisiä.

Taällä keski-Ontariossa kaivokset ovat kupari- ja nikkelikaivoksia. Jokainen täkäläinen kaivostyöläinen, joka on ollut näissä kaivoksissa pitemmän eli lyhyemmän aikaa työssä tietää kertoma niistä hirvittäviä vaurioita, joihin alaisena he ovat ja luottamattomia työläisiä kohdanneista kuolemista tapauksista. Erittäinkin sellaisissa paikoissa työskentelevä on vaarallista, missä irtonaiset kivet ripuavat kaivannon kalosta, minkä alaspudotessa voi kaivostyöläisen murskata mulla heikellä tahansa. Mutta edellistakin näkymättömämpi, salainen vaara on kaivoksissa laukeamattomat dynamiitipommit, jotka eivät aina

taan keski-Ontariota kaivostyöläisten raskasta kaivostyötä. Suuri enemmistö välttämättä itsestään ja mahdollisesti perheestään. Ja joka kerta kun kaivostyöläinen laskentuu kaivannon pimeään syyryyteen ei tiedä varmuudella sanoa kuin kaivostyöläinen, laskentuu kaivantooverien lähetettävissä, joka ruhjoutuneena tai kuolleen.

Tällaisen pelon ja kauhan valtaamana syö keski-Ontarion kaivostyöläinen leipäänsä, suurin enemmistö työläisistä tietämättä josko tuohon helvettiin oloiltaan on kaivostyöläisten tästä pelastausta jouduttavissa. Tästä syystä edelleen jatkuu surullinen näytelmä. Murtuneen vaivertavien äidit ja lapset kun ainoa leivän hankkija makaa kuolleen puolison ja ikkunaan lähestyessä, tulla on jo hänen kätkettyä maa mullaan.

Jälkeenjännelle käy lummaksi elämän mahdottomuus. Kun tarkastelee keski-Ontarion kaivostyöläisten elämää, niin ehdottomasti tulee ajateltakseen, että milloinkaan on se aurinkoinen päivä koittava, jolloinkaan he vaativat turvallisuuksia elämälleen heitä riittävästi kompanioilla. Se hetki ei olisi kovinkaan monien vuosien takana, jos kaivostyöläiset näitäkin kaivostyöläisille alkaisivat vastata kaivostyöläisille parantamiseksi mutta kun seuran siitä mielen laatu, siis välipelellä näyttämättä mikä heidän keskuudessa vallitsee, niin tarvitaan sängen voimakasta agitatioonityötä heidän keskuudessa, voidakseen heidät saada hereille, käsi(tä)än kurjan aseenansa.

Puolalaiset ja italialaiset ovat näillä kaivosalueilla sängen alihaisella elämän tasolla. He tyytyvät asumaan mitä kurjimmalla oloissa. Asunnot ovat heillä sellaiset, jossa lepohekensä viettävät, ette ne ovat liian peittäviä ja pahan hajun täyttämää. Ja ruokainkiet, jota he käyttävät ravintolainneena, on halpa-arvoista mitä voi saada. Suomalainen kaivostyöväestö näillä kaivosperuilla on elämäänsä näiden väitaväisempi. Se ei tydy niin kurjiin asunto oloihin kuin edellääninut. Eikä myöskään peria kurjaan ravintoon. Joskin heidänkin elämässään on paljon puutteita. Suurelta osalta keski-Ontarion suomalaisesta kaivostyöväestöstä puuttuu työläisten omaa lehteen kannattajia Työkansan-lehtiä.

Ilkonstaapeli Heikkonen ilmoitti toimenpanijoille ilmotamaan, että hän jyrkästi kieltää iltaman pidon ja jollet käskyä noudateta, tullaan iltama väkivallalla hajottamaan. Näin aikoi poliisimestari Lundenius toistaa kuuluisaksi tulleet v. k. 13 p:n tapahtumat. Tällä kertaa luovuttin iltaman pidosta. Poliisimestarin käskyn tultua tiedoksi poliisikunnassa, kiellettyivät tälläkin kertaa useat noudattamasta poliisimestarin käskyä. Paiti komisarior J. Vaaramaa, joka tälläkin kertaa kiellettyä, kiellettyivät vielä ylikonstaapeli P. Miettinen ja J. V. Räsänen sekä konstaapeli J. Reinonen, J. Kemiläinen, T. Venäläinen, A. Konttinen, T. Antikainen ja J. H. Hissanen ryhtymässä hajottamistoimenpiteisiin. Varmana pidetään, että nämä "uppinikaiset" poliisit joutuvat pois virastoan, tässä virastorotamaisella on jo liisipalvelijoita, jotka kiellettyvät totelemaasta hänen määräyksistään.

ASEJUTUT.

Kristusluostevangin ilmiannostu noettaa syyte.

T. k. 1 p. sai haasteen asien den siilytyksestä v. t. kondunkööri J. E. Nuoto Turusta. Todistajiksi juttuun on haastettu v. t. veturinkuljettaja K. Viiler sekä jarmies H. Salmele. Juttu, joka on aloitettu entisen kaupunkaustustajan ja nykyisen kirkustuostevangin Kansalaisten toimenpiteestä, on esillä Turun raastuvanoikeuden toisessa osastossa.

Aikaisemmin on asianomaisen luona pidetty kotikarastuskin, kuitenkin ilman minkäänlaista tulosta.

MIKKELIN KUVERNÖÖRIN KUNNNIA KOHLITTU.

Aijotaan paikkauttaa raastuvassa.

"Suur-Savon" t. k. 2 päivän muurrossa olleen uutisen johdosta, jossa on kerrottu nimismies Klenetin virasta erotamisesta ja sen syystä, on kuvernööri Sirelius nostanut oikeusjuttuun "Suur-Savoa" vastaan. Haastekirjelmässä sanotaan uutisen olleen valheellisen ja kuvernööri Sireliuksen kunniaan loukkaavan.

KUOPIO SAA VESIJOUTE-LAITOKSEN.

Suomen kaupunkien yleinen

päähänä, että ne ovat vaarallisia "valtakunnalle" ja määräsivät ne poistettavaksi. Liput poistettiin vaan tyhjät tangot jätettiin. Mutta tangotkin poistettiin "järjestyksen" pitäjät. Kun nekin määrättiin poistettaviksi, meni tämä jo toimitukunnan mielestä aivan hullutuksiin ja se päätettiin jättää tankojen poistamisen poliisien tehtäväksi. Äänestyksen kautta tosin päätös tehtiin, sillä joukossa oli useita viimeisenä saat "myölmisiä". Viranomaiset olivat olleet sangen haluttakissa samaan selvälle vastahangoittelijain nimet. — Tangot ovat vielä paikoillaan.

Venäjäältä

MOSKOVAN TYÖVÄEN LEHDEN KOHTALO.

V. k. 28 p:nä, toimitettiin kotikarastus Moskovan työväen "Nash Puti" nimisen lehden toimituksessa. Tähän kotikarastukseen päätyivätkin suurella vaivalla perustetun työväen lehden kärsimykset. Jo edellisenä päivänä v. k. se lakkauteui.

Tämä lehti sai kärsiä ankaraa virkavallan vainoa. Tuskin muutama numero pelasti taikka varikoon otosta. Näistä numeroista oli toimitus tydyttyänsä sensuuriin vastustusta poistautu jo ennakolta kaikki huikankin epäilyttävät kirjoitukset, joten lehdet ilmestyivät miltei valkeina. Mutta sekkäin ei auttanut. "Nash Puti" kaikesta varovaisuudesta huolimatta lakkauteui. Lehden viimeinen 16 numero, joka oli tarkistettu joka lauseeseen saakka, joten sensuurilla ei ollut tilaisuutta tarttua kiinni mihinkään, otettiin kumminkin takavirkoin. Se takavirkoin tyynä lehdessä sisällä on takia, vaikka mistään erikoisesti ei voinutkaan sytyä.

Virkavallan kuristuksista huolimatta oli "Nash Puti" lehdellä suuri kannatus Moskovan työväen keskuudessa. Ne lehdet, jotka pelastuivat virkavallan kynsistä, levisivät 20,000 kappaaleessa. Työläiset lehtivät lehdelle lukuisia tervehdyksiä ja kokosivat sille varoja. Lehden 19 päivän ollessaan olon aikana keräsi työväki sen hyväksi yli 3,000 ruplaa.

Tämä innokas kannatus, jota Moskovan köyhälistö osoiti oimalla lehdelleen, todistaa, ettei tämä köyhälistö tule peittäntään virkavallan raivokkaiden kiellyksien edessä. Jos virkavallat tulopoli tällä kertaa lehdet, niin kyllä Moskovan köyhälistö tulee tässä suhteessa seuraamaan pietarilaisten tovereittensa esimerkkiä, jotka jo kolmen vuotta ovat tarmokkaasti taistelleet omien lehtiensä ollessaan olon puolesta.

Piteairnin suuri vallankumous.

Kirj. Mark Tuoin.

Tahdonpa hiukan verestää lukijain muistia. Lähes sata vuotta sitten teki brittiläinen "Bounty"-laivan miehistö kapinan, pani kapteenin ja muut upseerit ajalehtimän avoimelle merelle, valitsi laivan ja purjhti etelään päin. Tahiti-saa-

miltei parin kolmeen henkeen, olivat nämä murhenäytelmät tapahtuneet vasta sittenkun joukko lapsia jo oli syntynyt. Siten eli saarella 1808 seitsemänkymmeneä henkeä. John Adams, kapinallisten johtaja, oli jälkijääneiden joukossa ja eli vielä useita vuosia parven hallitsijana ja patriarkkana. Kapinajasta ja murhamiehistä oli tullut hurskas kristitty ja saarnaaja, ja hänen seitsemänkymmenehenkinen joukkonsa oli nyt puhtain ja hurskain kansa koko kristikunnassa. Adams oli jo kauvan aikaa sitte nostanut Englannin lipun ja julistanut saarensa brittiläiseksi alusmaaksi.

Tätä nykyä on väestö yhdeksänkymmentä sietä — kuusi-toista miestä, yhdeksäntoista naista, viisikolmatta poikaa ja kolmekymmentä tyttöä — kaikki noiden kapinallisten jälkeläisi ja heidän nimiään kantavia, kaikki englantia puhuvia ja yksinomaan englantia. Saari kohtaa jyrkkänä jt korkeana merestä pystysuorine rantaseinämänsä. Se on noin kolme neliönastetta engl. peninkulmaa pitkä ja poikoin puoli peninkulmaa leveä. Hedelmällinen maa on jaettu perhekunnittain, vuosia sitte tehdyn sopimuksen mukaan. Siellä elää muutamia eläimiä — yubia, sikoja, kanoja ja kissoja, muttei ainoatakaan koiraa eikä yhtään isompaa karjaa. Ainoa kirkko on samalla hallitustalon, koulun ja yleisen kirjaston. Päämiehen arvonimenä on parin kolmen sukupolven aikana ollut "Hallitsija ja ylin johtaja, hänen Majesteettinsa Englannin kuningattaren vallan alla."

Hänen virkanaan oli lakien säätämisen ja niiden täytäntöönpanemisen. Virka täytettiin vaalin kautta; jokainen seitsemänastoista täytettiin yli äänioikeutettu, sukupuolen katsomatta.

Väestön ainoana toimena oli maanviljelys ja kalastus; sen ainoana virkityksensä jumalan palvelus. Ei ollut siellä koskaan ollut kauppuoleja eikä rahaa. Tavat ja puvut olivat alati olleet akeellisia, lait lapsellisen yksinkertaisia. He olivat eläneet syvässä sunnuntai-levossa, kaukana maailman riivästä ja huolista, tietämättä mitään siitä mitä tapahtui maan toisessa valtakunnassa, jotka olivat etäällä heidän määrätönnä valloittamasta yksinäisytyksestä. Kerran kolmessa tai neljässä vuodessa poikkeksi laiva heidän rannalleen, jota heille vanhentuneita tietoja verisistä sodista, hävittävistä kulkutaukeista, murskatuista valtaistuimista ja kukistetuista hallitsijavastuista; sitte vaihteli se heiltä elintarvika väillä määrällä saippuaa ja vaatteita ja purjhti pois, jättäen asukkaat rauhallisiin unelmiinsa ja hurskaihin toimiinsa.

Syyskuun 8 päivänä keran kävi amiraali de Horsey, Tyynessä valtamersessä olevan brittiläisen laivaston ylipäällikkö, Pitcairni-saarella ja lausui sitte virallisessa kertomuksessa amiraaliluostol-le seuraavaa:

"Heillä on papuja, nauriita, porkkanaa, kaalia, vähän maissia, ananaksia, viikunoita, oransseja, melonoja ja kokospähkinöitä. Vaatteensa he saavat rantaan poikkeavista la-

Jättiläis-Myyjäiset

: Työkansan hyväksi :

Temppelissä

Tänään lokak. 20 p:nä

Myyjäistoimikunta.

si tankoon laivojen tullessa ynnä sahan, jota he kipeästi tarvitsivat. Toivon tämän saavuttavan Teidän armojenne suostumuksen. Jos Englannin anelias kansa saa tietää tämän pienen eläisen siirtomaan tarpeista, niin ei se jääne kaupan avustamatta....

"Jumalanpalvelus pidetään joka sunnuntai kello puoli 11 aamupäivällä rakennuksessa, jonka John Adams oli rakennuttanut tähän tarkoitukseen ja jossa hän saarnasi asi kulemansa asti 1829. Siinä noudattaa vieläkin vallan tarkasti anglikaanisen kirkon liturgia. Mr. Simon Young, heidän valitsemansa ja suuresti kunnioittamansa pastori. Joka keski-viikko pidetään raamatuselitys, johon kaikki halunsa mukaan voivat ottaa osaa. Vielä vieteään joka kun ensimmäinen perjantai yleinen rukous. Heikki. Perheharhaus on aamuisin ensimmäinen ja iltaisin viikojen toinen; ateriat ei koskaan alela eikä lopetella ilman Korkeimman puoleen huokamista. Näiden saarelaisten uskonnollista tunnetta täytyy jo kukaan kunnioittaa. Kans, jonka suurin hujutus ja hartaintoimi on Jumalan rukoukseen, joka on tyytyväinen, alkera ja vapaa muiden kansakuntien paheista, ei tarvitse mitään pappeja...."

Mutta nyt tulen eräaseen lauseeseen amiraalin kertomukseen sa, jonka tämä nähtävästi valloin huolellisesti päästi kysymään ja jota hän epäilemättä ei koskaan johtunut tarkemmin ajattelemaan. Hän tuskin taisi avastaa minkä suuremmonen traagilisen ennustuksen hänen siinä lausui. Tämä lause kuului:

"Joku vieras, joka amerikalainen, on saapunut saarelle epäilyttänä tied."

Epäilyttävä liia tosiaankin Amerikalaisen "Horne"-laivan kapteeni Ormsby poikkei Pitcairnin saarelle noin neljä kuukautta amiraalin käynnin jälkeen, ja hänen huomaamansa tosiaankin paljastavat meille koko tämän amerikalaisen luonteen ja menettely. Koetlaamme noudattaa niitä historiallisessa järjestyksessä. Amerikalaisen nimi oli Butterworth Staveley. Niin pian kun oli tul-

mainen tarkotuksensa oli alustaa alkaen ollut hallituksen kustantaminen, mutta luonnollisesti ti pi hän asian aluksi salassa. Sitä varten hän käytti eri henkilöihin nähden eri keinoja. Yhtäällä hän herätti tyytymättömyyttä sunnuntaijumalanpalvelusten lyhyteen; hänen mielestään niiden pitä kestää kolme tuntia kahden sijasta. Jotkut olivat jo aikaisemmin olleet samaa mieltä, ja nyt he liit tuiutuivat ajamaan tuumaa perille. Joillekin naisista hän jälleen selitti, jotteivät nämä saaneet pitää kylliksi aianta rukousethinkin, ja siten muodostui toinenkin puolue. Mitään seikkaa hän ei jättänyt onkeensa ottamatta. Yksinpä lastenkin luo hän kävi ja herätti heidän sydämiinsä tyytymättömyyttä, koska — kuten hän keksi — nälle ei pidetty tarpeeksi sunnuntaijouluja. Siten synti kolmas puolue.

Kaikkien näiden puoleitten pääntä ollen hän nyt pit itseään seurakunnan valtiavana. Nypä hän luulikin uskaltavansa astua askelen kauvemmaksi — käymällä syyttämään pääjohtajaa James Russel Nickolta, joka oli kelpo ja kykenevä mies ja sitäpaitsi hyvin ikerikkin. Hänellä oli oma tala, jossa oli oikein sal, sitäpaitsi puoli neljättä cekkeriä hyvää maa ynnä valaanpyyntivälineitä, Pitcairnin ainoa. Ja kaikkein onnettomuudeksi sattui tänäkin syys otolliseen aikaan. Mukaan saaren vanhoja ja oivallimpia lankemia oli laki oimistusoikeudesta. Sitä pidettiin suuressa arvossa ja kansan vapauden peruskivinä. Sataupa sitte kolmisenkymmentä vuotta lakaperin, etä riä carkie tämälantatuinen julttu tui tuomarin eteen. Mukaan kans, joka kuului Elisabeth Youngille (tämä oli silloin kahdeksankuuden vanha ja John Millin, erään "Bounty"-laivan kapinain johtajan tytär), tui etänä päi-

100 Jalkaa Lapamatoja

Ja monenmuuta tui vasta Aho-Savon maastoin. J. A. Antelinen, Viikinkauppi, jilla Lapamatojia kukaan ei ole nähty, sillä ei olekaan varsin 200 jalkaa mitta, ja 100 jalkaa mitta, ja nyt olen näin, tosin mielen. Ne kukaan ei ole nähty, ja olen epäilevä.

Lääke
parantaa ham-
me" hinta : 15
in Anteckista."

nä lokakuussa pelloille, jonka omisti Kristian (yhdeksänkymmentä vuotias ja erään toisen kauppoilijan pojanooppa), ja Kristian tervoi kukaan. Loin mukaan Kristian si pitiä kanaan tahi voi myöskin, jos näki hyväksi antaa sen takasin o-mintajälleen ollen oikeutettu vaatimaan tästä "sakkoa", joka vastasi kanaan tekemää vahinkoa. Oikeus merkitsi pöytäkirjoihin, että "mainittiin Kristian tahoi jättää kuolleen kanaan takaisin mainitulle Elisabeth Youngille ja vaati vängöngöröystä bushelin porkkanaa." Mutta Elisabeth Youngi lupi sakkoa liian korkeana, ja kun sovintoa ei muulla keinoin saatu aikaan, veti Kristian juttuun taasen oikeuden ratkaistavaksi. Hän hävisi siinä suhteessa, että hänelle myönnettiin vain puoli mittaa porkkanaa. Hän vetosi, juttu venyi vuosikausia eri tuomioistuinten kisa, ja aina vähennettiin alkuperäistä sakkomäärää. Yh-doin viimein se tuli ylämpään oikeuteen, jossa virui kaksikymmentä vuotta ratkaissua samalla. Mutta kuluneena kesänä se vihdoin tässä oikeudessa ratkaistiin, siten että ensimmäinen tuomio julistettiin päteväksi. Kristian sanoi nyt olevansa tyytyväinen. Mutta Stavelly, joka myöskin oli saapuvilla, kuiskutti hänelle ja hänen asianajajalleen että hän vaatisi, että "vaikapa vain muodon vuoksi" asianomaisen asetus tuotaisiin julkisuuteen, jotta saataisiin selville sellaisen to-siaan olevan olemassa. Tällai-nen vaatimus esitettiin oikeu-deelle. Lähetettiin ilmoitettiin hallitustalon asetusta nouta-maan; hän palasi sillä tiedolla, että se oli kadonnut arkistosta tietymättömiin.

Oikeus julkisti nyt askeleen tuomionsa mitättömäksi, koska se perustui olemattomaan lakiin. Tästäpä syntyi suuri koina. Yli koko saaren levisi uutinen, että vapauden peruskivi oli mennyt kadoksiin; huhuttiinpa sen tulleen poliittisista hävityksistä. Puolisen tunnin kuluttua oli koko kansa kokountu oikeussalissa, s. o. kirkkoon. Stavellyn toimesta tehtiin seyste saaren hallitsijan vastaan. Tämä astui uhkavaan kotohloaan vastustamaan virkanen koko arvokkaisuudella. Hän ei välttynyt mistään sytyksistä, vaan sediti aivan yksinkertaisesti ettei hänellä ollut koskaan ollut mitään tekemistä kadonneen lakikirjan kanssa, hän oli jättänyt valtiokiriston siihen kyllälaillaatukoon missä se alusta alkaen oli ollut; lyhyesti hän oli syönyt asiakerjan ka-toamiseen tai hävittämiseen. Se ei kuitenkaan häntä pe- lastanut. Hänet julistettiin syypäiksi petokseen ja erotettiin virastaan; myöskin koko hänen omaisuutensa otti valtio takavarikoon. Huijainta koko tässä häpelä-llyssä jutussa oli vielä se, jota hänen vihahimienä käyttivät hänen kukistamiskseen; he väittivät hänen tahallaan hävittäneen asiakirjan Kristianin eduksi, koska tämä oli hänen orpanansa. Koko siirtokunnan sa oli nimittäin juuri Stavelly ainoa joka ei ollut hänen sukulaisensa. Lunkja suosiollisesti muistutettiin että koko tässä kansa-oli viiden kuuden miehen tulkijaksi; että ensimmäiset

ja vielä kahdennessavideittiä polvessa, tännä tati, velvainnaa- ni leski, ja ensi viikolla tulee häy myös vaimoksenkin."

Syyskuu hallitsijan vastaan ma- ka sulutalteen suosituksesta oli siis valtuut perästä. Mutta mit- ten olikaan — perästä tati oi- kien — Stavellystä tuli hänen seuraajansa. Hii-koitten undis- tuksia joka huokosestaan kävi tänä nyt ylen innokkaasti toi- meen. Lyhyessä ajassa oli ku- kuluvimmia tartuttu jokiki- seen. Toinen ammuruus sun- nuntaihin, joka muuten kesti vain 35 tai 40 minuuttia ja jos- sa annottiin sinuasta koko ma- imalle, enimmäalle ja vihdoin omalle saarelle, venytettiin nyt puolitoistatuntiseksi ja ruukoi- llin siinä kaikkien mahdollis- ten kansojen puolesta. Jokai- nen oli siitä ihastuksissaan, jo- kanen arvelli: "Kas, sepa vas- ta jokin!" Kansa kokoutti lausumaan uudelle johtajalleen julkiset kiitokset. Vanha laki, joka kielsi kaiken keittämisen sunnuntaihin, laajennettiin nyt niin että syöminenkin kerras- saan kiellettiin; edelleen pidet- tiin sunnuntaiokoulu läpi koko viikon. Yleinen riemastus oli rajaton. Tuota pikaa oli uude- ta johtajasta tullut kansan epä- jumala!

Nyt näytti tästä miehestä aika olevan kypsä uuden askeleen uskaltamiseen. Hän rupesti, al- luksi crittiani varovaisesti, ki- lohtimaan yleisiä mielipidettä arvokkaimmat kansalaiset syr- jään, yhden erästäin, ja jut- telu heidän kanssaan asiasta. Pian hän tuli yhä rohkemmaksi si ja äänekkäämmäksi. Hän sanoi että kansa oli itselleen, omalle arvollen ja suurille traditioneilleen velkapaä pu- distamaan niskoiltaan "Englan- nin raskaan ikeen."

Mutta yksinkertaiset saare- liset vastasivat: "Me emme ole tunteeniet mi- tään ijestä. Kuinkapa se meitä painaisikohan? Englanti lähet- täi tänne joka kolmas tahi nel- jäs vuosi laivan, joka tuo meil- le saippuaa ja vaatteita vielä muita tärpeitä, jotka ovat meil- le välttämättömiä ja jotka kiit- tellisesti vastaanotamme. Mut- ta se ei ole mitään rasita, se antaa meidän kulkea omia teitäm- me."

Antaa teidän kulkea omia tei- tämme! Niin ovat kaikkina a- koina optat tunteeniet ja puhu- neet! Nämä sanat todistavat miten syvälle olette vajonneet, miten halventuneet ja eläimis- tyneet olette tämän surkean ty- ranniuden aikana! Mitä, onko kaikki mieheksä ylpeys teistä kadonnut? Eikö vapaus ole teille mitään? Voiko teitä ty- dyttää vieraan, vihattavan val- lan alaisuudessa olemiseen, kun kerran voitte kohota teille oi- keudenmukaisesti tulevalle pal- kallene kuseen jalon per- heen joukossa suurena, vapaa- na, valistuneena, riippumatto- mana, ei enää minkään valti- kanheiluittajan häntyrin, vaan oman onnense seppänä, itse- näisenä äänenä ja voimana si- vastajiltajitaruissa suuressa neuvostossa?"

Tuollaiset puheet vaikuttivat vähitellen tarkotettuun suun- taan. Saarelaiset rupestivat tun- lemaan Englannin ijestä. He eivät tosin vielä tarkoin tietä- neet miten ja missä he sitä tun- sivat, mutta he olivat tulle- van varmasti vakutetut, että he si- tä tunsivat. He rupestivat suri-

ten voimne karistaa sen pääl- lämme?"

"Valtiokauksen avulla."

"Kuinka?"

"Valtiokauksen avulla. Sillä tarkotetaan: jokainen va- rustautuu valmiiksi, ja sopiva- na hetkenä minä, kansan laul- lisesi valittuna hallitsijana, ju- listan saaren itsenäiseksi ja va- pautan sen uskollisuuksenvalas- ta, mille vieraalle vallalle se i- känä on vannottutkin."

"Se kuulostaa yksinkertaisel- ta ja helpolta tetteuttaa. Sen- me tahdomme tehdä. Mutta mitä sille pitää puhaltua?"

"Sille ryhdyimme kaikkiin puolustustoihin. Solatilla sää- delään, armeija ja laivasto a- setetaan sotakannalle ja itse- näinen keisarikunta juliste- taan!"

Tämä rohkea ohjelma miel- lytti lapsellisia saarelaisia. He sanoivat:

"Se on suurta — se on yhäää: Mutta eikö Englanti ryhdy vas- tarintaan?"

"Ryhtyköön vain. Tämä kal- lio on Gibraltar."

"Totta. Mutta entä keisari- kunta. Tarvitsimmeko me kei- sarikuntaa ja keisaria?"

"Mitä te tarvitsette, ystäväi- seni, se on yhtenäisyyttä. Kat- selkaas Saksa, katselekaas Ita- liaa! Ne ovat yhtenäisiä. Yht-enäisyys on kaikki. Se se vas- ta tekee elämän eläimisen ar- voiseksi, se luo edistystä. Meil- lä täytyy olla seisoava sotajouk- ko ja sotalaivasto. Tietojosi- säädämme myöskin veroja. Kaikki nämä asiat yhtenäsi- luovat meille valtaa. Yhtenä- syys ja valta, mitä muuta tar- vitsettekaan? Toden totta — ainoastan keisarikunta voi an- taia teille nämä edut."

Niinpä julistettiin Pitcairn- saari vapaaksi ja itsenäiseksi valtioksi. Ja samana päivänä kruunattiin myöskin Butter- worth I suurella riemulla ja juhlaisuudella Pitcairn-sa- ren keisariksi. Koko kansa — lu- kuunottamatta neljätaloista henkeä, enimmäkseen vähäisi- lapsia — marssi läpi ja soitto- kulkunsa — hahnenmarssin valtaistuimen chieftainin yhi deksänyminen jalan pitui- sena jonona. Seilausta upetta- ci ei koko saaren historian ai- kana vielä nähty. Innos- tus oli rajaton.

Mutta nyt alkoi sadella kei- sarillisilla undistuksia. Astele- säät perustettiin; meriministe- ri nimettiin ja valaanpyynti- vene pantiin kuntoon; solami- neri asetettiin ja opastettiin seisoavan armeijan järjestämi- seen. Raha-asian ministeri si- toimekseen verotusohdotuksen laatimisen sekä kauppasopi- muksen ja liittöjen päättämisen vierasten valtion kanssa. Mu- tamin kensalajia ja amiraaleja nimettiin, samaten kamarier- roja, hovimarskeja ja muita ar-ohenkilöitä.

Mutta silloinpa olikin koko saaren ihmisvarasto käytetty. Galilean suurherttua, solami- nisteri, valittiin että valtakunnan kaikki kuusiostoista täyskasvuis- ta miestä olivat tulleet nime- tuiksi korkeihin virkoihin, jo- ten ei kenkään tahonnut pal- vella rintamassa eikä seisoava sotajoukkoa siis saatu aikaan. Miriministeri, Araratin markki- si, valittiin samaa. Hän sanoi kyllä olevansa taipuvainen pi- tämään veneessä itse perää, mutta että soutuaisi hänen

mittivat häntä porkkanoilla, huolimatta häntä ympäröivästä henkivarustuksesta.

Koska ihmisvaraston oli niin niukasta, oli pakko vaurio ylipöstitteihin. Bethanin her- tuna suorittamaton sotajapa- luvusta laivastonsa, samaten e- rististä piheneimpiarvosta ylmy- stä, yllinmäärä kretvi Kanadaan. Tämä antoi Bethanin herttu- alle aihetta ulittiseen tyytymäl- lömyyteen ja teki hänestä sa- laisen valtiomudon vastusta- jan — seikka, jonka keisari kyi- liä ihmoksi ja ennakkola, mut- ta jota hän ei kyennyt anta- maan.

Jatket.

AINA TÄYSI LUKU KUN OSTATTE LAATIKON

EDDY'n tultukkuja : Oleet parhast jo mies- polven ajan.

Hinta, jonka te maksat- te antaa täyden näi- rin.

Muistakaa tänä, kun os- tatte tultukkuja, että kysyt- EDDY'n

36 lafia. (m.k.)

Halutaan tietää

Halutaan tietää ilmoitteen julkaisun joka tulla ei vaurioita.

Haluaisimme saada tietää missä on veljeni Jani Porikka, kotiosin Rantasilasta, O. I. Jos sattui nämä rivit huomamaan, niin paikkaa poikaa kirjeellä. Tiissä olisi osot- teeni:

Matti Porikka, St. James st. 217, Port Arthur, Ont., Canada.

Missä on veljeni Kustaa Kul- jula, kotiosin Euran pitäjässä Tu- rajärven kylässä T. läänistä. En- nen ollut Bay-st. 314 Port Arthur, Ont., Canada. Jos ei hän itse huo- maa tätä, niin jos joku hänen tut- tavistaan tekisi hyvin ja antaisi tiedon hänen veljelleen Hjalmar Vainiole, 50 Saven ave., Norwood, Mass., onnistuisi min.

Enn juuri saapunut Suomesta tänne Canadiana jolen haluaisin tietää missä kaikki toverini ovat. Tunteumatonta voivat myöskin kirjoittaa jos niin haluavat. Henry Hipakka, 171 Machan ave., Port Arthur, Ont., Canada.

Missä oleselee mieheni Kaappo Ranta, kotiosin Älä Här- miästä, Vaasan läänistä? Ole hyvä ja kirjoita vaimollesi. Olen juuri saapunut tänne Suomesta. Ellei hän itse tätä huomaa, niin jos jo- ku hänen tuttavistaan huomaut- taa hänelle.

Manda Ranta, (o.s. Kujanen), Lbx 82, Iselpeming, Mich.

Tärkein asian vuoksi haluaisin saada tietää missä on veljeni Vil- hor Leppänen. Viimeksi kuin hä- nestä kuulin on hän oleseellut Montrealissa P. Q. Canadiana.

Jos joku hänestä tietää olisi- lyvä ja ilmoittaisi minulle osoit- teella: Herman Leppänen, 681 B. Washington st., Quincy, Mass.

Haluaisimme saada tietää nyky- nän oleselee Oskar Aho, tullut viime maaliikuulla tähän maahan, ja on ollut Cobaltissa, Ont. Iste muistat asian kun olimme Liver- poolissa. Pyydän, että hänen tuttavansa huomauttaisivat hän- le tästä ilmoituksesta, eli antavat

KIRJOJA, JOTKA TULEE OLLA JOKAISELLA!

Työkansan kustantamista kirjauutuksista on erittäin huomattava

Akitaattori : Räyhäsuu :

en usin Hijoppi Rotilaisen sat- tirikekoelma. Raivaaja sanoo si- tä: "Hijoppi Rotilaisen satiri on sauttava, samalla senarasta lajia kaunokirjallisuutta. Monet näistä peloista kelpavat asetta- viksi parhaimpien satirien kir- jottajain tuotteiden rinnalle. Niil- le on erikoisesti suuri avistavah- toriallinen arvo." Näiden satirien suuri meneki- todistaa Raivaajan arvostelun pi- tävän paikkansa. Hinta paperi- kansissa 35 ja kovissa kansissa 50 senttiä.

Hornin orjat

Tämä voimakas Aku Päivön kirjoittama runotoes on saavutta- nut laajaa huomiota ja sen tulisi olla jokaisella kirjallisuuden suo- sijalla. Hinta paperikansissa 35 senttiä.

TYOKANSA, Box 516 Port Arthur, Ont.

AINOA SUOMALAINEN ensiluokan

Räätäliilike

Copper Cliffissä. Kankaita ja mallia aina nähtä- vänä. (T. P.)

Kari H. Korpinen, räätäli

J. S. GILL, SUDBURY.

Antaa avioliittolupakirjoja; myy sormuksia, kelloja ja jalokivia.

PILETTEJA

Suomeen ja Suomesta tänne kal- lilla höyrylaivalnoille välittää Emil Jauhainen 15 Edmond st., Phone 532, Box 85 Sudbury, Ont.

! Huomatkaa !

Värssypaperia

saatavana

Työkansan

Kiriakaunasta.

Miksi ihmiset tilaavat

VÄKÄLEUKAA?

Puolue-eton vastaus:

Ihmiset tilaavat Väkäleukaa

1) siitä syystä, koska ihmiset ainoastan Väkäleukaa lukemalla ja sen kututtavaa kuvia tarkastelemalla voivat saada selkiän käsityksen kapitalistien kujeista ja sosialismin voittoku- lusta ja Härmän heimon leipätaistelusta Ameri- kan manterrella ja

2) siitä syystä, koska Väkäleukaa on Ame- rikan suomalaisten roletaarin pää-äänkan- nantaja ja

3) siitä syystä, koska tilaaminen on var- min ja käytännöllisin kaikista niistä keinoista, joiden avulla Väkäleuan voi saada pysyväksi astoverikseen taistelussa nykijaloukkaa vas- taan.

Väkäleuka ilmestyy kunkin kuukauden 1 ja 15 p. Tilauksinta Yhdysvalloissa ja Canadiana \$1.25 vuodelta, ½ vuosiki. 75 senttiä ja kolme kuukautta 50 senttiä; Savoon ja muulle ulko- vaitakuntiin \$1.50.

— Atressi —

VÄKÄLEUKA,

Box 516, Port Arthur, Ont., Can.

UUSI PARTURILIKE

Olen avannut

PARTURILIKEKSEN,

jossa palvelen kansalaisia huolellisesti

N. Partin

kengänkori- ja -kaloja. Syylläisiä al- na varastossa.

264 Bay st., Port Arthur ja 513 Simpson st., Port William.

vaksi. Hän nautti suuria suhteita, hänellä hänelle myönteinen vain puoli mittaa porkkanoina. Hän vetosi, juttu venyi vuosikausia eri tuomioistuinten läpi, ja aina vähennettiin alkuperäistä sakkomäärää. Vih doin viimein se tuli yllänpää- miin oikeuteen, jossa virui kaksi- kymmentä vuotta ratkaisua sa- matta. Mutta kuluneena kesä- nä se vihdoin tässä oikeudessa ratkaistiin, siten että ensimä- inen tuomio julistettiin pätevä- si. Kristian sanoi nyt olevan- sa tyytyväinen. Mutta Stavely, joka myöskin oli saapuvilla, kuiskutti hänelle ja hänen asi- anajalleen että hän vaatii, että "vaikkapa vain muodon vuoksi" asianomaisen asetus tuotaisiin julkisluuteen, jota saataisiin selvälle sellaisen to- soaan olevan olemassa. Tällai- nen vaatimus esitettiin oike- deudelle. Lähetettiin hallit- tustalolle asetusta muuttam- aan; hän palasi sillä tiedolla, että se ei kadonnut arkistosta tietymättömiin.

Oikeus julisti nyt äskeisen tuomionsa mitättömäksi, kos- ka se perustui olemattomaan lakiin.

Tästäpä syntyi suuri kohina. Yli koko saaren levisi uutinen, että vapauden peruskivi oli mennyt kadoksiin; huhuttajia sen tulleen petollisesti häviö- tyksiksi. Puolisen tunnin kuluttua oli koko kansa kokoutu- nu oikkuksillaan, o. s. kirkkoon. Stavelyn toimesta tehtiin syys- saaren hallitsijaa vastaan. Tä- mä astui uhaakaan kotohlaan vastustamaan virkansa koko arvokkaisuudella. Hän ei vä- littänyt mistään syytöksistä, vaan selitti aivan yksinkertai- sesti ettei hänellä ollut koskaan ollut mitään tekemistä kado- neen lakikirjan kanssa, hän oli jättänyt valtioarkiston siihen kynttilälaukkioon missä se a- lusta alkaen oli ollut; lyhyesti hän oli sytytön asiakirjan ka- toamisen ta hävittämisen.

Se ei kuitenkaan häntä pe- lastanut. Hänet julistettiin syy- pääksi petokseen ja erotettiin virastaan; myöskin koko hänen omaisuutensa otti valtio luku- varikoon.

Huulinta koko tässä häpel- lissessä juttussa oli vielä se, jota hänen vihanihensä käyivät hänen kukistamiseksi; ne väittivät hänen tahallaan hä- vittäneen asiakirjan Kristianin eduksi, koska tämä oli hänen orpanansa. Koko siirtokunnan oli nyt nimittänyt juuri Stavely ainoon joka ei ollut hänen orpo- muna. Lukijaksi suosiollisesti muistetaan että koko tämä kansa oli viiden kuuden mie- hen jälkeisiä; että ensimmäi- lapset olivat menneet keske- nään naimisiin ja synnyttäneet kapinalliset pojat lastenlapsi; et- tä nämä vuorostaan olivat sol- mineet keskenään avioliittoja; samaten kaikki seuraavat, niin että nykyhetkenä kaikki oli- loistensa sukulaisia. Ylipää- tään ovat sukulaisuudet sa- nalla sangen merkittäviä. Niin- pä senoi esim. muuan vieras eräälle saarelaiselle:

"Tehän puhuttelette tuota nuorta naista orpananane- valkka äsksen nimitteli häntä vielä tänikseen."

"Aivan niin, hän on tättini ja myöskin orpanani. Samaten vielä sisarpuoleni, veljenytär, serkkuni neljännessä povessa, serkkuni kolmannessaneljättä-

teen kanssa puolesta. Jokai- sen oli siitä ihastuksissaan, jo- kanaan arveli: "Kas, sepä vas- talle jotakin!" Kansa kokiutui lausumaan uudelle johtajalleen suuret kiitokset. Vanha laki, joka kielsi kaiken kettämissen sunnuntaiin, laajennettiin nyt niin että syöminenkin kerran- saan kiellettiin; edelleen pidet- tiin sunnuntaiokoulu läpi koko viikon. Yleinen riemastus oli rajaton. Tuota pikaa oli uude- ta johtajasta tullut kansan epä- jumala!

Nyt näytti tästä miehestä aika olevan kypsä uuden askeleen uskaltamiseen. Hän rupesi, a- luksi erittäin varovaisesti, kii- hottamaan yleisiä mielipidettä arvokkaimmista kansalaiset syr- jään, yhden erästäin, ja jutteli heidän kanssaan asiasta. Pian hän tuli yhä rohkeammak- si ja äänekkäämmäksi. Hän sanoi että kansa oli itselleen, omalle arvolleen ja suurille traditiolleen velkapaä pu- distamaan niskoiltan "Englan- nin raskaan ikeen."

Mutta yksinkertaiset saare- laiset vastasivat:

"Me emme ole tunteeniet- miä tästä. Kulkapa se meitä painaisikohan? Englanti lähet- tää tänne joka kohnas tahi nel- jäs vuosi laivan, joka tuo meil- le saippuaa ja suutatteja, joi- multa tarpeita, jotka ovat meil- le välttämättömiä ja jotka kii- tollisesti vastaanotamme. Mut- ta se ei meitä rasita, se antaa meidän kulkea omia teittem- me."

Antaa teidän kulkea omia teit- tienne! Niin ovat kaikkina a- konoja orjat tunteeniet ja puhu- neet! Nämä sanat todistavat miten syvälie otettiin vanneet, miten halventuneet ja cläimis- tyneet olleet tämän surkean ty- ranniuden aikana! Mitä, onko kaikki miehekäs ylpeys teistä kadonnut? Eikö vapaus ole teille mitään? Voiko teitä ty- dyttää vieraan, vihattavan val- lan alaisuudessa olemiseen, kun kerran voitte kohota teille oi- kudemukaisesti tulevalle päi- källemme kansojen jalan per- heen joukossa suurena, vapaa- na, valistuneena, riippumatto- mana, ei enää minkään valti- kanhallituksen häntyrinä, vaan oman onnenne seppänä, itse- näisenä äänenä ja voimana si- sarsvallijattaren suuressa neu- vostossa?"

Tuollaiset puheet vaikuttivat vähitellen tarkotettuun suun- taan. Saarelaiset rupesivat tun- tamaan Englannin lippua. He eivät tosin vielä tarkin tietä- mystä, mutta he olivat valaan varmasti vakutetut, että he si- tä tunsivat. He rupesivat nuri- semaan, kahleitten painon al- la huokalemaan ja vapahdus- ta ikävöimään. He vihasivat Englannin lippua, tuota kaneal- lisen halvennukseksa tunnuksa- na; he eivät enää silmännet siihen hallitustalolle astelles- saan, vaan loivat katseensa alas ja kristellyt hampaitaan. E- räänä aamuna se jo tavattin- langosta alas vedettyä liikan- ja rappakoon taltallutta, ciä yksikään käsi kurottanut sitä ylös nostamaan, ja nyt pä tapah- ti, mikä enemmän tai myö- hemmin täytyi tapahtua. Jot- kut arvokkaimmista kansalai- sista kääntyivät johtajan puole- llen kysyen:

"Me emme voi enää sietää tätä inhottavaa tyrannia. Mi- tään!"

Tämä rohkea ohjelma miel- lytti lapsettia saarelaisia. He sanoivat:

"Se on suurta — se on yhä: Mutta eikö Englanti ryhdy vas- tarintaan?"

"Ryhdyköön vain. Tämä kal- lio on Gibraltar."

"Totta. Mutta että keisari- kunta. Tarvitsemme me kei- sarikuntaa ja keisaria?"

"Mitä te tarvitsette, ystäväi- seni, se on yhtenäisyyttä. Kat- selkaa Saksa, katselkaa Ita- liaa! Ne ovat yhtenäisiä. Yhtenäisyys on kaikki. Se se vas- ta tekee elämän elämissen ar- voiseksi, se luo edistystä. Meil- lä täytyy olla seisoiva sotajouk- ko ja sotajoukko. Tietyt säädamme myöskin veroja. Kaikki nämä asiat yhteensä luovat meille valtaa. Yhtenäis- yys ja valta, mitä muuta tar- vitsettekaan? Toden totta — ainoastaan keisarikunta voi an- taa teille nämä edut."

Niinpä julistettiin Pitcair- saari vapaaksi ja itsenäiseksi valtioksi. Ja samana päivänä kruunattiin myöskin Butte- worthin I saarella riemulla ja juhliksuudella Pitcairn-saaren keisariksi. Koko kansa — lu- kuunottamatta neljätoista hen- keä, enimmäkseen vähäisiä lapsia — marssi liput ja soitto- ettenänsä hanhenmarssissa valtaistuimen eteen ainakin yh- deksänkymmenen jalan pitui- sena jonona. Sellaista nupent- ta ei koko saaren historian ai- kana vielä ollut nähty. Innos- tus oli rajaton.

Mutta nyt alkoi sadella kei- sarillisilla uudistuksilla. Asteis- säät perustettiin; meriministe- ri nimettiin ja valaanpynny- tyne pantiin kuntoon; sotami- nisteri asetettiin ja opastettiin seisoavan armeijan järjestämi- seen. Raha-asian ministeri si- toimekseen verotushetöduksen laatimisen sekä kauppasopi- musten ja liittojen päättämisen vierasten valtion kanssa. Muut- tania kenraaleja ja amiraaleja nimettiin, samaten kamarier- roja, hovimarskeja ja muita ar- vohenkilöitä.

Mutta silloinpä olikin koko saaren ihmisvarasto käytetty. Galilean suurherttua, sotami- nisteri, valitti että valtakunnan kaikki kuusitoista täyskasvu- ta miestä olivat tulleet nimit- tuiksi korkeihin virkoihin, jo- ten ei kenkään tahtonut pal- vella rintamassa eikä seisoava sotajoukko siis saatu aikaan. Miriministeri, Araratin marki- si, valitti samaa. Hän sanoi kyllä olevansa taipuvainen, pi- tämään venseksi itse perää, mutta että sotajaksin hänen täytyi joku saada.

Keisari teki paraansa, mitä sellaisissa olohteissa suinkin voi tehdä: hän otti kaikki kun- nenta vuotta vanhemmat po- jat tähtensä luoja ja pani ne so- taväkeksi. Täten saatiin kokoon 17-"miehinen" armeija, jota komensi yksi kenraaliluutnant- ti ja kaksi kenraalimajuria. Se kyllä oli sotaministerin mie- leen, mutta herätti katkeruutta meän kaikkia aineissa. He va- littivat että heidän rakkaansa nyt tulisivat löytämään variet- hautensa taistelutatterilla ja että hän oli siitä vastustai- nen. Jopa jotkut kaikista huo- lestuneimmat ja katkerottu- nemmat aineista ryysivät al- ti keisarin ketterillä ja poi-

USTATTE LAATIKKOJA
"EDDY"n tultukkoja
Olet perustanut jo mies-
polven ajan.
Hinta, jonka te makset-
te, antaa aina täyden mil-
lin.
Muistakaa tämä, kun ot-
tatte tilauksia, että kysyt-
te EDDY'n
36 lajia. (m.k.)

Halutaa tietää

Halutaa tietää ilmoitteen julkaisun joka tilaa
se julkaisi.

— Haluinasi saada tietää missä on veljeni **Jani Porika**, kotoisin Rantasilasta, O. I. Jos satui nämä rivit huomaamaan, niin paikkaa poikia kirjjeellä. Tässä olisi esot- teeni:

Matti Porika,
St. James st. 217,
Port Arthur, Ont., Canada.

Missä on veljeni **Kutaa Kul-
jula**, kotoisin Euran pitäjistä Tu-
rjaanien kylästä T. läänistä. En-
nen ollut Bay st. 314 Port Arthur,
Ont., Canada. Jos ei hän itse huo-
maa tätä, niin jos joku hänen tut-
tavistaan tekisi hyvin ja antaisi
tiedon hänen veljelleen **Hjalmar
Vainiole**, 50 Saven ave., Norwood,
Massachusetts, U.S.A.

Olen juuri saapunut Suomesta
tänne Canadaan joten haluinasi
tietää missä kaikki toverini ol-
vat. Tunteamattomat, voivat myöskin
kirjoittaa jos niin haluavat. **Henry
Hiipakka**, 171 Manchester ave.,
Port Arthur, Ont., Canada.

— Missä olekselle miehien
Kaappo Ranta, kotoisin Ala Här-
mistä, Vaasan läänistä? Ole hyvä
ja kirjoita valmiille. Olen juuri
saapunut tänne Suomesta. Ellei
hän itse tätä huomaa, niin jos jo-
ku hänen tuttavistaan huomaut-
taisi hänelle.

Manda Ranta, (o.s. Kujanen),
Lbx 82, Ishpeming, Mich.

Tärkeän asian vuoksi haluinasi
saa tietää missä on veljeni **Vil-
tor Leppänen**. Viimeksi kuuli hä-
nestä kuulin on hän oleksellut
Montrealissa P. Q., Canadassa.
Jos joku häimestä tietäisi olisi
hyvä ja ilmoitaksi minulle osoit-
teella: **Herman Leppänen**, 581 B.
Washington st., Quincy, Mass.

Haluinasi tietää missä nyky-
ään olekselle **Oskar Aho**, tullut
viime maalikuussa tähän maahan,
ja on ollut Cobaltissa, Ont. Itse
muistat asian kun olimme Liver-
poolissa. Pryydän, että hänen
tuttavansa huomauttaisivat hän-
le tästä ilmoituksesta, eli antavat
minulle tiedon. **Henry Isotalo**,
Box 74, Jester Sta., Coneauet,
Ohio.

Haluinasi tietää missä nyky-
ään olekselle veljeni **Oscar Koivula**,
Alajärveltä, V. L. Joku kolme
vuotta aikaa hän oli jossain Ca-
nadassa. Jos ei veljeni satu huo-
maamaan tätä ilmoitusta niin pyy-
dän jonkun hänen ystävästään
siitä hänelle huomauttamaan.
Miss Jyyli Koivula, Mond P. O.,
Ont.

**COPPER CLIFFIN
Concord Teatterissa**

vietaitte raittoisin illan. Uudet ku-
vat joka ita. Hyvä soitto.
(m.k.l.) E. Pernu.

sattuvaa, sanalla sanon parasta
lajia kannokirjallisuutta. Monet
näistä palloista kelpaavat asetta-
viksi parhaimpien satirien kir-
jottajain tuotteiden rinnalle. Niil-
lä on erikoisesti suuri arvityshis-
toriallinen arvo."

Näiden satirien suuri meneki-
todista Raivaajan arvostelun pi-
tävän paikassa. Hinta paperi-
kansissa 35 ja kovissa kansissa 50
senttiä.

Hornin orjat

Tämä voimakas **Aku Piivien**
kirjoittama runoteos on saavutta-
nut laajaa huomiota ja sen tulisi
olla jokaisella kirjallisuuden suo-
sijalla. Hinta paperikansissa 35
senttiä.

TYOKANSA, Box 516 Port Arthur, Ont.

AINOA SUOMALAINEN
ensiluokan

Räätäliilike

Copper Cliffissä.
Kankaista ja mallia aina nähtä
vää. (T. p.)
Karl H. Korpinen, räätäli

J. S. GILL, SUDBURY.

Antaa avioliittolupakirjoja;
avio sormuksia, kelloja ja
jalkovivia.

PIILETJEÄ

Suomeen ja Suomesta tänne kai-
kille höyrylaivalinjoille välittäjä
Emil Jauhainen
51 Edmond st., Phone 532, Box 85
Sudbury, Ont.

!Huomatkaa!

Värssypaperia

saatavana

Työkansan

Kirjakaupasta.

Papereihin on painet-

tu kauniita värssyjä.

Tilatkaa osotteella:

Työkansa,

Box 516, Port Arthur, Ont. Can

!Huomatkaa!

asetitua, sanalla sanon parasta
lajia kannokirjallisuutta. Monet
näistä palloista kelpaavat asetta-
viksi parhaimpien satirien kir-
jottajain tuotteiden rinnalle. Niil-
lä on erikoisesti suuri arvityshis-
toriallinen arvo."

TYOKANSA, Box 516 Port Arthur, Ont.

AINOA SUOMALAINEN
ensiluokan

Räätäliilike

Copper Cliffissä.
Kankaista ja mallia aina nähtä
vää. (T. p.)
Karl H. Korpinen, räätäli

J. S. GILL, SUDBURY.

Antaa avioliittolupakirjoja;
avio sormuksia, kelloja ja
jalkovivia.

PIILETJEÄ

Suomeen ja Suomesta tänne kai-
kille höyrylaivalinjoille välittäjä
Emil Jauhainen
51 Edmond st., Phone 532, Box 85
Sudbury, Ont.

!Huomatkaa!

Värssypaperia

saatavana

Työkansan

Kirjakaupasta.

Papereihin on painet-

tu kauniita värssyjä.

Tilatkaa osotteella:

Työkansa,

Box 516, Port Arthur, Ont. Can

!Huomatkaa!

vietaitte raittoisin illan. Uudet ku-
vat joka ita. Hyvä soitto.
(m.k.l.) E. Pernu.

asetitua, sanalla sanon parasta
lajia kannokirjallisuutta. Monet
näistä palloista kelpaavat asetta-
viksi parhaimpien satirien kir-
jottajain tuotteiden rinnalle. Niil-
lä on erikoisesti suuri arvityshis-
toriallinen arvo."

TYOKANSA, Box 516 Port Arthur, Ont.

AINOA SUOMALAINEN
ensiluokan

Räätäliilike

Copper Cliffissä.
Kankaista ja mallia aina nähtä
vää. (T. p.)
Karl H. Korpinen, räätäli

J. S. GILL, SUDBURY.

Antaa avioliittolupakirjoja;
avio sormuksia, kelloja ja
jalkovivia.

PIILETJEÄ

Suomeen ja Suomesta tänne kai-
kille höyrylaivalinjoille välittäjä
Emil Jauhainen
51 Edmond st., Phone 532, Box 85
Sudbury, Ont.

!Huomatkaa!

Värssypaperia

saatavana

Työkansan

Kirjakaupasta.

Papereihin on painet-

tu kauniita värssyjä.

Tilatkaa osotteella:

Työkansa,

Box 516, Port Arthur, Ont. Can

!Huomatkaa!

vietaitte raittoisin illan. Uudet ku-
vat joka ita. Hyvä soitto.
(m.k.l.) E. Pernu.

asetitua, sanalla sanon parasta
lajia kannokirjallisuutta. Monet
näistä palloista kelpaavat asetta-
viksi parhaimpien satirien kir-
jottajain tuotteiden rinnalle. Niil-
lä on erikoisesti suuri arvityshis-
toriallinen arvo."

TYOKANSA, Box 516 Port Arthur, Ont.

AINOA SUOMALAINEN
ensiluokan

Räätäliilike

Copper Cliffissä.
Kankaista ja mallia aina nähtä
vää. (T. p.)
Karl H. Korpinen, räätäli

J. S. GILL, SUDBURY.

Antaa avioliittolupakirjoja;
avio sormuksia, kelloja ja
jalkovivia.

PIILETJEÄ

Suomeen ja Suomesta tänne kai-
kille höyrylaivalinjoille välittäjä
Emil Jauhainen
51 Edmond st., Phone 532, Box 85
Sudbury, Ont.

!Huomatkaa!

Värssypaperia

saatavana

Työkansan

Kirjakaupasta.

Papereihin on painet-

tu kauniita värssyjä.

Tilatkaa osotteella:

Työkansa,

Box 516, Port Arthur, Ont. Can

!Huomatkaa!

vietaitte raittoisin illan. Uudet ku-
vat joka ita. Hyvä soitto.
(m.k.l.) E. Pernu.

[illegible]

Port Arthurista.

— **Kaikki**, jotka haluavat **KANSALAISAPEREITÄ** tänä syksynä jättäköt hakemuksensa B. Smedbergille, rauhantuomari, 318 Bay st. Osuuskunnan ylikerrassa.

— **Vuokrattavana** kaksihuonoinen uusi talo Rosedale parkissa, eli kaukana kaaratiestä, kysykää

R. Smedbergillä,
318 Bay St.

— **Paras ruokala Port Arthurissa** on Osuusruokala Tempellin alakerassa. Ruokailuajat 5.30—8 aamiasinen, 11.30—1.30 päivällinen ja 5.30—8 illallinen. Ruuan hinta \$18 miehiltä ja \$16 naisilta kuulta. 21 aterian tikketti \$4.50 miehiltä ja \$4 naisilta. Kahvia, voileipiä y.m. saatavissa joka aika. — Tämä on ehdottomasti paras ruokailupaikka nuorille miehille ja naisille. — Liittykää kannattamaan omaa ruokalaanne!

— **Huoneita** vuokrattavana 339 Foley st. (M.K.L.)

— **Minulla** on myytävänä 4 vuoden vanha hyvä tammehevonen. (246)

Thomas J. Kallio,
128 Algoma St.
Huoni! Tavattavissa 21, 22 ja 23 päivänä.

— **Kaikki ne henkilöt**, jotka hakivat kansalaispappeista alle kirjoittaneen kautta viime syyskuun oikeudessa ja sitä ennen, saavat ne perii konttoristini. Uusia hakemuksia otetaan vastaan joulukuun oikeuteen.

R. Smedberg,
Rauhantuomari,
318 Bay St.
(246)

— **Sota** on käynnissä etukauppatiskillä. Satoja ihmisiä pyrkivät saamaan osansa mutta lisää tulee tavara joka päivä. Suuret tilaukset merkitsevät halpoja hintoja.

236 Bay St.
Karannut!

Musta iso karvakoira, puolipitkä häntä, korkeat tummanpunaiset sukkajalat sekä iso kappali. \$5.00 palkinto maksetaan sille joka voi sen tuoda allekirjoittaneelle.

K. Arvelin,
174 Stephen St.

Tänään ovat ne myyjäiset. Kaikille, jotka eivät vielä ole sattuneet huomaamaan että tänään ovat ne suurimmat myyjäiset mitä Canadian suomalaiset ovat vielä koskaan toimineet, huomautetaan viimeisen kerran, että nyt jos koskaan tulee Tempellin täytyä.

Varmasti jokainen, joka satutui pois juhlistä jäämään, tulee sitä kutumaan kauan aikaa. Senpätähden on parasta jokaisen saapua näihin jättiläisjuhliin.

Juhlat alkavat kello kaksi iltopäivä ja jatkuvat illalla aina aamupuoleen asti.

Sisäänpäsy on kaikille vapaa.

Myyjäis-toimikunta.

Fort Williamista.

— **Työläisten oma liike** on S. S. Oaston Ravintola Fort Williamissa, 208 Robertson kadulla. Avoimna joka päivä, aamusta kello 5.30 iltaan kello 12:sta.

— OSUUSKAUPPA —

FORT WILLIAMISSA,
tarjoaa työllisille parhaan
ja puhtaimman
RUOKA- ja LIIHATAVARAN

päivän hinnolla. Linjalähteykset toimittaan huolella ja joutuisasti.
OSUUSKAUPPA,
528 Simpson st.
(T.p.) Fort William.

— **Naiset ja miehet!** Rientäkää tilaamaan pukunne ja palttoneen ennenkuin kylmät ilmat tulevat. Meillä on hyvä kangas lajitella.

Maine ja Silqvist
Räätiläit.
Fort William.
Puhelin 1154 108 Bellum
(T. to. p.)

THE MOST REFRESHING BEVERAGE IN THE WORLD

Coca-Cola
At all Saloons, Groceries, Cigar and Soda
Stores & Hotels.

VIRVOTUSJUOMA-

TEHDAS
Port Arthurissa

Valmistamme Coca Colaa y. m. suomalaisten kesken hyviksi tunnettu virvotusjuomaa.
Tuotteenne ovat monivuotiensa käytön perusteella tunnettuja ja tunnustettu ehdottomasti parhaammiksi Port Arthurissa ja lähivuodilla.

FRED. PAJU,
Omitaja
Secord st., 118, Puhelin 949
Port Arthur, Ont. (T. p.)

UUSI
PALLOHUONE

jossa on parhaat pöydät.

Käykäänpöydät näin ensi yönä vähän pukeilemassa palloja.
J. VAINIO,
627 Simpson st., Fort William.
(M. K.)

SUOMALAINEN
LEIPURILIIKE

jossa valmistetaan
LEIPÄÄ JA HIENOJA
LEIVOKSIA

Nopea ja huolellinen palvelus. Tilaukset voitte tehdä

O. Kivelä & Co.
111 Secord st., Port Arthur
Puhelin 1618 N.

VIRVOTUSJUOMA

Can You Speak English?

Tuo kysymys on tässä maassa alituisesti toistuva, koreilla vilhoava ja kiusaava sille, joka ei ole oppinut englanninkieltä. Miksi enää karsitte tuon kysymyksen tähden? Teillä on oikeus oppia maankieli ja tehdä elämäne onnelliseksi, edistäväksi ja mukavaksi tässä maassa. Tuhannet ovat oppineet meidän kirjainkurssiemme kautta tyydyttävän englanninkielen taidon kahdeksassa viikossa ja fyysisellisen puole, luku- ja kirjoitustaidon mutamassa kuukaudessa. Teidän hyödyksenne huomaamme, että me olemme ainoa suomalaisen keskuudessa toimiva kirjainkoulukoulu, jonka opettajat taitavat englanninkielen ja ovat saaneet täydytyksensä amerikkalaisia yliopistoissa. Jos te siis ette tahdo antaa rahojanne armoalhaisiin aliarvoistuihin kursseihin, vaan tahdotte oppia englanninkielen, niin pyytäkää meiltä selostusta koulusta. Jokainen oppilas, joka nyt alkaa kurssin, saapi luvun \$25.00 arvoisen muistolohjan koulustamme. Kirjoittakaa osoitteella:

National School of Correspondence,
P. O. Box 107. Chicago, Illinois.

INTERNATIONAL

BATH HOUSE

Turkish SAUNA
avoimna joka päivä kello 1—12 j. p. p. Yleisön tyytyväisyys on paras todistus laitoiksemme hyvyydestä.
M. MATTSON.

Höyry-
kuiva-lämpö.

Ontarion suomalaiset

Ensiluokan Räätiliike

Toveri Co.

106 $\frac{1}{2}$ Lang St., Cobalt, Ont.
HUOM! Union räätilit,

-Suomalainen Leipuriliike-
ELANTO

200 ROWAND STREET, Phone 1179, FORT WILLIAM, ONT.
Me valmistamme kaivaa leipää, korppeja y. m.

Työläiset,

Vaatikaa ne liikkeet,
joissa teette ostoksen,
ne, ilmoittamaan lii-
kettään

Työkansassa

y. m. työväen sanomalehdissä.

Suomalainen Virvotusjuomaliike **Suomalainen Leipomo**
valmistaa ja välittää virvotus- valmistaa kaikenlaisia leivoksia.

SUOMEEN MATKUSTAJAT!

ottakaa huomioon, jos ajotte matkustaa Suomeen tai sieltä kutsua sukulaisianne tai ystäväianne tänne että

„Työkansan“ Liikkeessä
Myydään Pilettejä

kaikille eri linjoille ja taatusti kohtuullisilla. Kääntäkää puoleemme tarpeen tullen.

Rahoja Suomeen lähettämme nopeasti!

Työkansan konttori, Port Arthur, Ont.

SAUNA

avoimna joka päivä kello 1—12 j. p. p.
332 Bay st., Port Arthur
E. Krokbeck.

KÄYTÄKÄÄ

Suomalaista parantolaa
Sot 1936

Sudburyssa Tiri K. Sunell
Lukkaa ilmoitus joka perjantain lehtimast

PALLOHUON

Tupakkas, siikars, paperissa ja virvotusjuomaa.
Jackson & Ahlborn,
279 Bay st.

A. S. MILLER

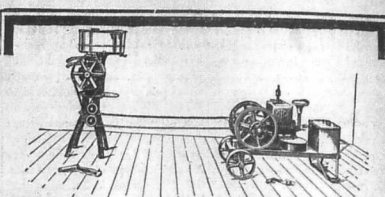
Eläinlääkäri
palvelee yleisää päivällä ja yöllä. Tutkinno suoritetaan länsi-Ontarion yliopistossa sekä omaa 4 vuoden kokemus.
Konttori 92 Machor ave.
Puhelin N. 789.

IVAR SALO,

suomalainen kelloseppi. Minulla on aina varastossa täysi lajitella parhaimpia amerikkalaisia kelloja, kultatavaraa y. m.
Korjaustyö taataan.
266 Bay st., Port Arthur.

PALLO SALI

O Suomen pallohalli on parhaimpia tässä kaupungissa. Käytäkää siinä palloa-otteluita S. S. Oaston talon alakerassa.
(M. K. L.)

Tämä varustus on tehty teitä varten

11 kerran aikaa, jolloin jokainen farmaari valjasti hevonsa joka toinen aamu — viisina vuoden aikana joka aamu — ja veti maitonsa meijeriin. Tänapäivänä suuri osa farmareista kaataa maitonsa omiin kermanerotuslaitteisiin ja heidän sijaan maiton lähtee rilleen. Tämä osa farmareista lähtänyt nopeasti — selvittelet kun ne saavat enemmän etuisuuksia, vähemmän hankaluuksia ja paljo enemmän voittoa nykyajan tavallaan.
Vieläkö asti olette, en lausunut epävarmaa meijeritietä vai onko sinulle työskentelemässä tuo yllä kuvattu kykenevä parivaljakko? Tällainen varustus

I H C Kermaneroittaja
„Dairymaid“, „Bluebell“ eli „Lily“

ja yksi hevosvoimainen takaa-akseli voimakone säästää teille kermassa vuosittain viidestä viiteentoista dollariin kuitenkin lypsävien lehmien kottel, erottaa maitton kermasta puhtaasti ja varmasti ja antaa teille puhtaasta limittäin laskunkaitoa, joka kasvatalla lihavia ja terveitä sikoja, ja vasikoita. I H C kermanerotuslaitteet ovat parhaimmat maitto voite-ostaa, sen tähden kun tekevät parempaa työtä ja kestäväit kauan kuin toiset. Ylipäätään ja kuusi kukaan muistutus, jokainen koetella on vakuita kykenevyyttä, säästäväisyyttä ja kestävyttä, on pantu I H C kermanerotuslaitteisiin. Niissä on terästä pinolehti, fosforipronssi akselit, äännetönä väinnotarotat ilman menettettyä liikuntaa ja kaikista täydellisen velttelijärjestelmä.

Sitten se kone, puoli parivaljakosta, on aina valmis pumpaamaan vettä, pyörättämään tahkkoa, pesukonetta, makkaramyylä, kirina ja tekemään monta muuta pienistä farmityöistä. Se on säästäväinen, luettava, vakava ja luotettava.

Pyytäkää eli paikallinen asiamiehemme näyttää teille tämän yhdistelmän voimakoneen ja kermanerotuslaitteiden. Ne näyttävät teille monta eri piirrettä, joita me emme tässä voi selittää tässä kirjoitettuna katekoiksi.

International Harvester Company of Canada, Ltd
EASTERN BRANCH HOUSES:

At Hamilton, Ont. Ottawa, Ont. London, Ont. St. John, N. B. Montreal, P. Q. Quebec, P. Q.

Maksupäivän alennuskauppoja

Hieno lajitelmia miesten pukuja \$7.50 aina \$20.00
Sopivat varmist.
25 tva. miesten sweater-takkia \$1.00 aina \$5.00
Suuri varasto miesten alvaatteita. „Stanfield“ laji parhain. Miesten villapaitoja \$1.00 ja \$2.00, kaiken värisiä.
Suuri alennus naisten „panama“, sarsa ja silkki leinangeille.
Xikää unhotatko kenkävarastoanne. Me käsittelemme ainoastaan parhaimpia kenkä-lajeja ja uusimmista muodoista.

Buffalo Store,
47 ja 48 Lang st., Cobalt, Ont.

rian tikkeli \$4.50 miehiltä ja \$4 naisilta. Kahvia, voileipiä y.m. saatavissa joka aika. Tämä on ehdottomasti paras ruokailupaikka nuorille miehille ja naisille. — Liittyykään kannattamaan omaa ruokalaamme! — Huoneita vuokrattavana 339 Foley st. (M.K.I.)

— Minulla on myytävänä 4 vuoden vanha hyvä tammahevonen. (246)

Thomas J. Kallio.
128 Algoma St.
Huom.! Tavattavissa 21, 22 ja 23 päivänä.

— **Kaikki ne henkilöt**, jotka hakivat kansalaispapereita alle kirjoittaneen kautta viime syyskuun oikeudessa ja sitä ennen, saavat ne perii konttoristani. Uusia hakemuksia otetaan vastaan joulukuun oikeuteen.

R. Smedberg,
Rauhantuomari.
318 Bay St.
(246)

— **Sota on käynnissä** etukauppatiskillä. Satoja ihmisiä pyrkivät saamaan osansa mutta lisää tulee tavara joka päivä. Suuret tilaukset merkitseivät halpoja hintoja.

236 Bay St.
Karanunt!
Musta iso karvakoira, puolipitkä häntä, korkeat tummanpunaiset sukajalat sekä isot kappälät. \$500 palkinto maksetaan sille joka voi sen tuoda allekirjoittaneelle.

K. Arvelin.
174 Stephen St.
Tänään ovat ne myyjäiset.

Kaikkille, jotka eivät vielä ole sattuneet huomamaan että tännäin ovat ne suurimmat myyjäiset mitä Canadian suomalaiset ovat vielä koskaan toimineet, huomautetaan viimeisen kerran, että nyt jos koskaan tulee Tennppelin täydyä.

Varmasti jokainen, joka saattaisi pois juhlista jäämään, tulee sitä kutumaan kauan aikaan. Senpitiäiden on parasta jokaisen saapua näihin jättiläisjuhliin.

Juhlat alkavat kello kaksi illapäivä ja jatkuvat illalla aina aamupuolen asti.

Sisäänpääsy on kaikille vapaa. Myyjäistoimikunta.

Fort Williamista.

— Työläisten oma liike on S. S. Oaston Ravintola Fort Williamissa, 208 Robertson kadulla. Avoimena joka päivä, aamusta kello 5,30 lähtien kello 12:sta.

Vakuiset ruoka-ajat: Aamuaan 5,30—8,30. Päivällinen 11,30—1,30. Illallinen 6,30—8,30. Kahvia, maitoa, voileipiä ja virvoitetta joka aika. Kirjoja ja kirjoitustarpeita ja kaikkia Työkansan liikkeen tavaroita myydään sekä puoluelehtien tilauksia välittömästi.

Kehumattakin on siellä raatajien paras käydä ruokalaamme ja ohjata tuttaviansakin sinne.

— Suomen ja tämän maan reseptien mukaan valmistetaan lääkkeitä huolella Gillespien Drug Storessa, Bethune ja Simpson katujen kulmassa. — K. G. K. Nymen. (M.K.I.)

— 14—15-vuotias tyttö halutaan lasta hoitamaan.

1016 Alexandra St.

Port William.
Puhelin 1154 108 Belham
(T. to. p.)

THE MOST REFRESHING BEVERAGE IN THE WORLD
Coca-Cola.
At all Saloons, Groceries, Cities and Towns.
See a Bottle.

VIROVOTUSJUOMA-TEHDAS

Valmistamme Coca Colaa y. m. suomalaisten kesken hyviksi tunnettuja virovotusjuomia. Tuotteemme ovat monivirtuettia käytön perusteella tunnettuja ja tunnustettuja ehdottomasti parhaimmiksi Port Arthurissa ja lähiseuduilla.

FRED. PAJU,
Omistaja
Secord st., 118, Puhelin 649
Port Arthur, Ont.
(T. p.)

UUSI PALLOHUONE

jossa on parhaimmat pöydät. Käykääpä pojat näin syysillatna vähän pukkelemassa palloja.

J. VAINIO,
627 Simpson st., Port William.
(M. K.)

SUOMALAINEN LEIPURILIIKE

jossa valmistetaan LEIPÄÄ JA HIENOJA LEIVOKSIA

Nopea ja huolellinen palvelus. Tilaukset voitte tehdä

O. Kivela & Co.
111 Secord st. Port Arthur
Puhelin 1018 N.

VIROVOTE-JUOMIA

Puhtaita ja maukkaita, hedelmistä valmistettuja juomia valmistaa

INTERNATIONAL BOTTLING WORKS
153 Albert st. Phone N. 3003.
Port Arthur.

Huom.! Lijnalle huolellinen ja pikainen lähetys. (T.P.)

J. A. Dixon, M. D.
Lääkäri, haavuri ja kistiö.
Office: American Hotellissa.
Puhelin 170.

Vastanottoaika 9—10 a. p. 2— ja 7—8 i. p.
Sudbury, Ontario.
(t.o.t.)

INTERNATIONAL BATH HOUSE
Turkish SAUNA Höyry- ja Kuiva-Lämpö.
avoinna joka päivä kello 1—12 j. p. p. Yleisön tyytyväisyys on parasta todistusta laitoksemme hyvyydestä.
M. MATTSON.

Ontarion suomalaiset

Ensiluokan Räätiliike Toveri Co.

106 1/4 Lang St., Cobalt, Ont.
HUOM.! Union räätilit.

-Suomalainen Leipuriliike- ELANTO

200 ROWAND STREET, Phone 1179, FORT WILLIAM, ONT.
Me valmistamme kaivaa leipää, korppuja y. m.

Työläiset,

Vaatikaa ne liikkeet, joissa teette ostoksenne, ilmoittamaan liikkettään

Työkansassa

y. m. työväen sanomalehdissä.

Suomalainen Virvotusjuomaliike

valmistaa ja välittää virvotusjuomia kaikille kaivos-seuduille, Sudburyssa ja ympäristöillä.

S. KUULA,
Box 620, Sudbury, Ont.
(M.K.I.)

Suomalainen Leipomo

valmistaa kaikenlaisia leivoksia, kaivaa leipää ja korppuja. Uloslähetykset toimitetaan pikaisesti ja täsmällisesti.

Kirjette WERNER KOIVULA,
Box 113, Copper Cliff, Ont.

Hevosien kengitystä

Yleisiä sepän töitä ja kärryjen korjauksia tehdään. Kaikki työ taintaan. Beatin ja Aird, 246 Park katu, Port Arthur. (m.k.I.)

Coppercliffiläiset
tehkiä ostoksenne
ANTTI PAKKANEN
SEKATAVARAKAUPASTA
Huom.! Hinnat kohtuulliset! (m)

kaikkille eri linjoille ja saatavissa kohtuullisin hinnoin. Kääntäkää puoleenne tarpeen tullen.

SAUNA
avoinna joka päivä k:lo 1—12 j. p. p.
332 Bay st., Port Arthur
E. Krokbeck.

KÄYTÄKÄÄ
Suomalaisista parantolaa
Box 336

Sudburyssa Tri K. Sunell
Lukkaa ilmoitus joka perjantain lehti-ast

PALLOHUONE

Tupakkaa, siikaria, paperosia ja virovotusjuomia.
Jackson & Ahlborn,
279 Bay st.

A. S. MILLER
Elaínlaakari

palvelee yleisää päivällä ja yöllä. Tutkimaton suorittanut länsi-Ontarion yliopistossa sekä omia 4 vuoden kokemus.

Konttori 92 Machor ave.
Puhelin N. 789

IVAR SALO,
suomalainen kelloseppä. Minulla on aina varastossa täysi laitelma parhaimmista amerikkalaisista kelloista, kultatavaraa y. m.

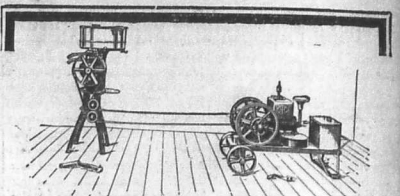
Korjantöitä taataan.
266 Bay st., Port Arthur.

PALLO SALI
O Suomen pallohalli on parhaimpia tässä kaupungissa. Käyttäkää siinä palloa-urina S. S. Oaston talon alkakerrassa.
(M. K. L.)

E. B. DOBIE.
Rahaa lainataan
Palovakuutuksia
— Ainoastaan —
:: Hyvisi sekä luotettavia ::
yhdistäis snositellaan.
4 St. Paul Street.
Port Arthur —:::— Ont.
(T.P.)

W. BAKER,
suri.
Me otamme vastaan kaikkea ajos, mihin kaupunkiin osaan tavan. Ehdot kohtuulliset. Soittakaa Työkansaan tai No. 7690.
(m.k.I.)

Rahoja Suomeen lähetämme nopeasti!
Työkansan konttori, Port Arthur, Ont.

Tämä varustus on tehty teitä varten

— Ii kerran aika, jolloin jokainen farmari valjasti hevosensa joka toinen aamu — viisita vuoden aikana joka aamu — ja vei maitonsa meijeriin. Tänäpäivänä suuri osa farmareista laittaa maitonsa öisin kermanerotajiin ja hekessä saa maidon ja kerman erilleen. Tämä osa farmareista lisätyt nopeasti — sentähden kunne saavat enemmän etuisuuksia, vähemmän hankaluuksia ja paljo enemmän voittoa nykyajan tavan mukaan.

Viikoksi asti "erelleen" epävarmaa meriittienä vai onko sinulle työskentelemässä tuo nyt kavalta kykenevä parivaljakko? Tämä varustus

I H C Kermaneroittaja „Dairymaid“, „Bluebell“ eli „Lily“

ja yksi hevosvoimainen takaa-akseli voimakone — säätää teille kermassa vuosittain viidestä viiteentoista dollarin kuitin tyypistä lehmä koltin, erottaa maitonsa kermasta puhtaasti ja varuasti ja antaa teille puhtaasta limittäin laskupöytä, joka kaavittaa tilavia ja terveitä siikojia, ja vasikoita. I H C kermanerotajat ovat parhaimmat; mitä voitte ostaa, sentähden kun tekevät parempaa työtä ja kestävä kauemman kun toiset. Viisipankissa ja kuosissa jokainen uutis, jokainen koeteli osa vakuuttua kykenevyydestä, sisästävyydestä ja kestävyydestä, on panti I H C kermanerotajiin. Niissä on teras pintelit, fosforipinnat akselit, sisätoimittavat välivälit ilman mureneita liikutusta ja kaikkia täydellisiä voittoaerjäläisiä.

Sitten se kone, puoli parivaljakosta, on aina valmis pumppaamaan palvelemaan tilakkoa, pesukonetta, makkaraväylä, kiruna ja tevelin, pyörähdintä tahkon, pesukonetta, makkaraväylä, kiruna ja tevelin, kampaan muuta pientä farmityötä. Se on sisästävainen, lukeva, vakava ja luotettava.

Pystytään etä paikallisen asiamiehemme näyttä teille tämän yhdistelmän voimakoneen ja kermanerotajan. Ne näyttävät teille monta eri piirrettä, joita me emme tässä voi selittää eli kirjoittakaa katsojalle.

International Harvester Company of Canada, Ltd
At Hamilton, Ont., Ottawa, Ont., London, Ont., St. Johns, N. B., Montreal, P. Q., Quebec, P. Q.

Maksupäivän alennuskauppoja

Hieno laitelma miesten pukuja \$7.50 aina \$20.00
Sopivat varmist.

25 tus. miesten sweteri-takkia \$1.00 aina \$5.00
Suuri varasto miesten aliväitteitä. "Stanfield" laji parhain. Miesten villapaitoja ja \$1.00 ja \$2.00, kaiken väriä.

Suuri alennus naisten "pannaua", sarasi ja silkki le-niingelle.
Älkää unohtako kenkävarastoaamme. Me käsittelemme ainoastaan parhaimpia kenkä-lajeja ja uusimmista muodoista.

Buffalo Store,
47 ja 48 Lang st., Cobalt, Ont.
Huom.! Meidän Mr. M. H. Piirainen puhuu teille suomea.

RAY STREET & Co
S. W. RAY. Perustettu 1884. C. W. JÄNINEN.
PORT ARTHUR, 10 & 12 Cumberland st. PORT WILLIAM, 202 Simpson st., 381 McTavish st. 700 Victoria ave.

PANKKIIRIT
S. W. RAY. Perustettu 1884. C. W. JÄNINEN.
PORT ARTHUR, 10 & 12 Cumberland st. PORT WILLIAM, 202 Simpson st., 381 McTavish st. 700 Victoria ave.

5 pros. korkoa maksuista väkijästä meidän edustajien kassastaan. Kun panotte rahastaa vähintään \$100.
Me lausumme rahaa, jos takatote rahastaa eli ostaa kodin.
Me vakuutamme rakennuksia, huonekaluja, vaatteita, arvokkaita j.n.e. tulipolua vastaan.
Me otamme vakuutus teidän tapaturman varalta.
Meillä on suuri joukko ihmisiä ja toijetta Port Arthurissa ja Fort Williamissa ja myyjäisiä sekä vuokraajia.

Pietäkää parhaimmille ihmisille kaikkia Suomen satamiin myydään halvimalla hinnalla. Kysykää rahastajista, jotka lainavat maksuttavasti postilaikojen, myydään kaikkialla maassamme.

Tuleeko sinulle jo „Työkansa“?